

N:o 3.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 1 Mars 1870.
— — — — Andra Kammaren den 1 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående beslutade förändringar i rikets grundlagar.

(Konstitutions-Utskottets Memorial N:o 1.)

S. A. K.

Sedan Riksdagen numera till pröfning förehaft de vid riksdagarne åren 1867 och 1869 väckta och till slutligt afgörande vid den nu innevarande lagligen beredda förslag till ändringar i rikets grundlagar, har Riksdagen, för sin del, godkänt och antagit samtliga omförmälda förslag, nemligen:

om utsträckning af den i 28 § Regeringsformen bekännare af annan lära än den rena evangeliska medgifna rätt att innehafva befattning i Statens tjenst;

om sådan ändring i 26 § Riksdags-ordningen, att bekännare af annan lära än kristen protestantisk må vara valbar till riksdagsman;

om ändring i 1 § 5 mom. samt 5 § 6, 8 och 12 mom. Tryckfrihets-förordningen angående utsträckt frihet att anlägga boktryckerier;

om ändring i 1 § 5 mom. Tryckfrihets-förordningen beträffande den tid inom hvilken anmälan bör ske, när boktryckeri ombyter egare m. m.;

om ändring i 1 § 12 mom. och 4 § 11 mom. Tryckfrihets-förordningen i fråga om anmälan hos Justitie-statsministern af bokhandels idkande; samt

om ändring i 5 § 3 mom. Tryckfrihets-förordningen angående lydelsen af den för Nämnden i tryckfrihetsmål föreslagna ed.

Enligt de af Riksdagen sålunda fattade beslut skulle förenämnda grundlagsparagrafer, i nedanskrifna delar, erhålla följande lydelse:

Regeringsformen.

§ 28.

1:o. Konungen eger att i Stats-Rådet utnämna och befordra infödde Svenske män till alla de embeten och tjänster inom riket, högre och lägre, hvilka äro af den egenskap, att Konungen fullmakter derå utfärdar, dock böra vederbörande förut med förslag hafva inkommit, der sådana hittills egt rum. Konungen vare likväl obetaget, att, efter vederbörandes hörande, eller uppå deras framställning, till lärarebefattningar vid universiteterna, de theologiska läraretjensterna likväl undantagna, såsom ock till lärare- och andra beställningar vid andra inrättningar för vetenskap, slöjd eller skön konst, äfvensom till läkarebefattningar, kalla och befordra äfven utländske män af utmärkt förtjenst, de der den rena evangeliska läran bekänna. Likaledes må Konungen kunna uti militära embeten nyttja utländske män af sällsynt skicklighet, men icke till kommendanten i fästningarne. Konungen fäste, vid alla befordringar, afseende endast å de sökandes förtjenst och skicklighet, men icke på deras börd. Till presterligt embete eller till annan tjänst, hvarmed är förenadt åliggande att meddela undervisning i kristendom eller theologisk vetenskap, kan endast den utnämnas, som bekänner den rena evangeliska läran. Till alla öfriga embeten eller tjänster, med det undantag i afseende å Stats-Rådets ledamöter, som i 4 § stadgas, må bekännare af annan kristen troslära, äfvensom af den mosaiska, kunna nämnas; dock må icke någon, som ej tillhör den rena evangeliska läran, såsom domare eller innehafvare af annan tjänst deltaga i handläggning eller afgörande af fråga, som angår religionsvård, religionsundervisning eller befordringar inom den Svenska kyrkan. Hvarje Departementschef skall föredraga och expediera alla ärenden rörande befordringar, förordnanden, tjänstledighet och afsked, till och ifrån embeten och tjänster vid de verk och stater, som under Departementet höra.

2:o. Konungen eger — — — — —

utnämnas.

Riksdags-ordningen.

§ 26.

Riksdagsmannabefattning kan endast af Svensk medborgare utöfvas.

Ej må såsom Riksdagsman godkännas — — — — —

stört valfriheten.

Tryckfrihets-förordningen.

§ 1.

5:o. Privilegier å boktryckeri skola ej erfordras, utan stånde hvar och en fritt att, utan hinder af någon särskild författning, äldre privilegier eller något boktryckerireglemente, samt utan att vara underkastad någon skråordning, anlägga sådana tryckerier, af hvad beskaffenhet eller vidd honom tjenligt synes.

Då ett boktryckeri utom stad anlägges, skola, i alla mål, som boktryckningen röra, boktryckare, arbetare i tryckeriet samt der tryckta skrifter författare och utgifvare lyda under närmaste stadsrätt.

Den ett nytt boktryckeri inrättar, åligger att sist fjorton dagar, innan någon skrift derifrån utgifves, såväl hos magistraten i den stad, hvaruti boktryckeriet anlägges, eller under hvars domsrätt han såsom boktryckare skall lyda, som ock hos den Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, under hvars styrelse eller embetes tillsyn staden hör, skriftligen tillkännagifva, att och hvarest han boktryckeri anlagt. Der boktryckeri ombyter egare, åligger den nye egaren att, innan någon skrift utgifves, göra så beskaffad anmälan som nu sagd är. I båda fallen åligger det Konungens Befallningshafvande, sedan behörig anmälan hos honom blifvit gjord, att genast eller med först omgående post derom underrätta Justitie-statsministern. Anlägges eller öfvertages boktryckeri utan föreskrifven anmälan, plikte boktryckaren etthundra riksdaler. Utgifves från ett icke behörigen anmältd tryckeri någon brottslig skrift, vare boktryckaren jemte författaren underkastad lika straff och ansvar för skriftens innehåll och skrifart.

12:o. Intet hinder vare för bokhandels idkande, icke heller för utgifning till föryttrande af någon skrift, vare sig inländsk eller utländsk. Hvarje författare eller förläggare stånde fritt att en honom, i följd af sådan egenskap, tillhörig skrift antingen själf eller genom andra föryttra; och vare för en skrifts föryttrande inga andra hinder än de, som i 4 § af denna lag föreskrifvas. Föryttrar någon en tryckt skrift, hvarå boktryckarens namn, tryckningsorten eller årtalet icke finnas utsatta, böte för hvarje gång femtio riksdaler och stånde derjemte, i händelse skriften åtalas, författareansvar, derest icke boktryckaren eller författaren kan upptäckas.

§ 4.

11:o. Finner Justitie-statsministern, att utrikes ifrån inkommen, på främmande språk författad, skrift innehåller något stridande emot 3 §:s 4, 5, 7, 9, 10 och 13 mom., åligger honom, att, efter tills vidare derå lagd qvarstad, i underdånighet inhemta Kongl. Maj:ts befallning, huruvida skriften bör till föryttrande frigifvas, eller under vidare qvarstad förblifva. Till den ändan åligger hvar och en, som bokhandel idkar, att till Justitie-statsministern eller hans ombud inlemna förteckning

på inkomna utländska skrifter. Skulle å någon — — — — —
 — — — — — ersättning af statsmedlen.

§ 5.

3:o. Sedan Nämndens antal sålunda blifvit nedsatt till nio ledamöter skola de af domstolen, så snart sig göra låter, till utsättande dag sammankallas, då de inför domstolen skola afgifva en edlig försäkran att efter sitt bästa förstånd och samvete utlåtande i saken afgifva, och att i obrottslig tystnad hålla, så väl det som under öfverläggningen yttras, som hvilka af de särskilda ledamöterna med ja eller nej röstat.

6:o. Förbrytelser emot denna lag upptagas vid allmän Underrätt i den stad, der boktryckeriet, ifrån hvilket den åklagade skriften utkommit, anlagdt är, eller, på sätt § 1 innehåller, vid anläggandet anmaldt blifvit. Stämningstid vare åtta dagar, ehvad tryckeriet är beläget inom eller utom staden. Uppstår fråga om boktryckares eller författares af en tryckt skrift tilltalande eller hörande, böra han eller de vid Rätten personligen till svars stånda, men åtnjute i öfrigt deras rättgångsförmåner, enligt allmän lag och särskilda författningar, uti allt hvad genom detta förordnande icke uttryckligen annorlunda stadgadt är.

8:o. Finner Justitie-statsministern eller dess ombud sig befogad, att, på de grunder för qvarstad å tryckt skrift, här ofvan stadgade äro, förordna eller äska, det någon skrift med qvarstad beläggas må, vare han eller det berättigad, att sådan qvarstad erhålla, medelst skyndsam handräckning, som ej får vägras, af vederbörande Konungens Befallningshafvande, magistrat eller kronobetjent; börande öfver förloppet af qvarstadsförrättningen och orsakerna dertill, samt i afseende på den åklagade skriften, om och huru många exemplar då ännu finnas uti boktryckarens värjo, anteckning trefaldt författas, hvaraf den ena tillställes Justitie-statsministern eller hans ombud, den andra magistraten i den stad, hvarunder boktryckeriet, enligt § 1, lyder, och den tredje boktryckaren. Magistraten vare pliktig, att, vid ansvar såsom för embetsförsummelse, med näst afgående post, en afskrift af denna anteckning till Justitiekansleren insända. I Stockholm varde samma anteckning genast eller sist inom nästföljande dags utgång till Justitiekansleren aflemnad. Justitiekansleren må sedermera, i Stockholm inom åtta dagar, och i landsorterna aldri sist inom trenne veckor efter det qvarstaden lagd blifvit, hafva hänvist målet till vederbörlig domstol och aktor förordnat, då domstolen sist inom åtta dagar må pröfva, om qvarstaden skall ega bestånd. Sker det ej, och är icke qvarstad inom en månad häfven, ege boktryckare rätt, i enahanda ordning som handräckning till qvarstadens beläggande meddelad blifvit, att fordra dess brytande, hvilket icke vägras må vid ansvar af embetets förlust. Justitie-statsministern —
 — — — — — skulle erhållas.

12:o. I frågor om qvarstad böra, i sådant fall, vederbörande Konungens Befallningshafvande, magistrat eller kronobetjent ovägerligen och vid ansvar biträda; dock må ej hos bokhandlare eller annan försäljare å någon inom Riket utkommen skrift qvarstad begäras, utan att genom bevis kan styrkas, att skriften i tryckningsorten blifvit med qvarstad belagd, eller i det fall, att skriften ej blifvit, enligt 4 § 2 mom., till Justitie-statsministern eller dess ombud inlemnad.

Hvilket Riksdagen får hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla, med anhållan att ifrågavarande förändringar i grundlagarne måtte vinna Eders Kongl. Maj:ts nådiga bifall samt sedermera varda i vanlig ordning kungjorda.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 1 Mars 1870.

N:o 4.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 1 Mars 1870.
— — — — Andra Kammaren den 1 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående uppskof med behandlingen af det från sistlidne riksdag hvilande Förslag till ny Föreningsakt mellan Sverige och Norge.

(Konstitutions-Utskottets Memorial N:o 2.)

S. A. K.

Sedan Riksdagen genom beslut den 28 April 1869 antagit det genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga Proposition af den 5 Januari samma år för Riksdagen framlagda Förslag till ny Föreningsakt mellan Sverige och Norge att hvila till vidare